

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor.

(XIV. seja dne 3. marca t. l.)

(Dalje.)

Generalno debato je zaključil poročevalec baron Schwegel, kateri je najprej reagiral na posl. Hribarja opazko, da je Nemec poročevalec o dež. budgetu. Naglašal je, da se za to ni poganjal, nego celo opozarjal na težave, katere bi mogle nastati, če prevzame poročanje; a bil je v zlic temu izvoljen. Prav to je dokaz, da se v zlic narodnostnim diferencam lahko skupno deluje, da vlada le nepristranost. Dr. Žitnik je spraviš šolsko vprašanje v zvezo s troški za šolstvo. Troški so res veliki in rasejo vsako leto, zato sem pa že sam opetovano opozarjal, da je pri snovanju in razširjevanju šol treba velike previdnosti. A za to šolo, ki je prebivalstvu že jako mnogo koristila, bomo radi žrtvovali, kolikor treba, a sicer za nobeno drugo. (Živahno pritrdjevanje.) Največje cerkvene avtoritete so priznale, da so, kar se tiče versko pravne vzgoje, naši šolski zakoni dobri. Trdno smo prepričani, da pristojna državni upravi odločilni vpliv na šolo. (Posl. Kalan: Sonadzorstvo! Izjava škofov! Posl. dr. Tavčar: Pojte z vašo izjavo!) Interesi šole, o kateri je velika cesarica Marija Terezija rekla, da je politicum, so nam več ko vse izjave škofov! (Burno odobranje.) Kar se tiče obligatnega poučevanja dež. jezikov na ljudskih šolah, se govornik strinja s tem, kar je odredil dež. šolski svet. Potem se bavi z izvajanjem posl. Ažmana ter pravi: Posl. Ažman je očital dež. zboru, da vse zavrže, kar predlaga klerikalna stranka ljudstvu koristnega, in je tožil, da je delovanje dež. zbora neplodno. Prosim, imenujte mi le jeden obče-koristen predlog, kateri ste stavili, le polovico kaknega predloga? Kadar ste kaj pametnega in koristnega predlagali, vselej ste našli pri nas podporo. Ko bi bil kak poslanec, ki je v deželnem zboru kaj delal, tožil o neplodovitosti, bi se mu ne zamerilo. Ali da se oglasi mož, ki ni nič delal v celem zasedanju, to je drznost! (Burno pritrdjevanje.) Kaj pa ste storili v dež. zboru? Nič niste delali. (Živahno

pritrjevanje in dobro klici) Deželni zbor ni bil neploden, ali vi, klerikalni gospodje, vi ste neplodni in nedelavni! (Frenetično pritrdjevanje. Nekateri klerikalni poslanci begajo vsi prepadeni po zbornici. Klici: Zdaj so jo skupili!) Dež. zbor je v polni meri storil svojo dolžnost in mnogo sklenil na korist deželi in prebivalstvu. (Dobro-klici.) Govorilo se je tudi o socialnem vprašanju, a bolj teoretično, nego praktično. Rašitev socialnega vprašanja je nam vsem na srci, ali rešiti se mora pametno. Krščanski socializem je z dunajskega tlaka k nam presajen, dasi ni tu niti predpogojev zanj, ker nimamo v deželi niti velekapitalistov niti židov. Klerikalna stranka, katera propagira krščanski socializem, se igra z ognjem. Jedro našega prebivalstva je kmet. Vprašajte kmeta, kaj misli o osemurnem delavniku. Vi vzbujate nevarno razburjenost za tendence, katere niso v nobeni zvezi z interesi prebivalstva. (Dobro-klici.) Kar se tiče stališča veleposestniških poslancev v tej zbornici, pojasnili smo je že pred več leti. Veleposestniški poslanci nimamo drugih namenov z zbornici, nego ta, delovati z vsemi silami za blagor in korist dežele in prebivalstva ne glede na narodnostne momente. Opravičenim narodnim zahtevam se ne bomo nikdar zoperstavljali, ker želimo obema narodnostima, da napredujeta. Po našem prepričanju pa je mogoče uspešno zastopati interese dežele le v duhu napredka in svobode. Mi smo prijatelji napredka, iskreni prijatelji miru mej narodov, ker more le to biti na korist dežele in države. Podali smo na podlagi mejsobojnega spoštovanja drugi stranki roko za skupno delo za napredek. Ste li vi res sovražniki napredka, da napadete to zvezo, steli res sovražniki prizadevanjem, naj bi vladal mir? Komur je za blagor prebivalstva, za interese napredka dežele in države, tega bomo vedno in z unemo podpirali in prepričani smo, da prav to naše stališče je imelo to korist, da smo v gospodarskem in v kulturnem oziru dosegli, kadar niso ovirali narodnostni interesi, lepih uspehov. Dež. zbor kranjski zavzema prav v tem oziru mej vsemi dež. zbori jako odlično mesto in da si to

ohrani, za to se bodo veleposestniki vedno borili. (Živahno odobranje)

Zbornica sklene na to, da začne specialno razpravo o predloženem proračunu, potem pa zaključiti dež. glavar sejo.

* * *

V večerni seji poroča baron Schwegel o posamičnosti dež. proračuna in predlaga:

I. Skupna potrebnost deželnega zaklada za leto 1897. se z zneskom 1,211.017 gl. skupno pokrije iz lastnih prihodkov z 151.284 gld., torej s primanjkljajem 1,059.733 gld. se odotri.

II. V pokritje tega primanjkljaja pobirati je leta 1897: 1. 40% priklade na užitino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa v proračunjenem znesku 139.634 gl. 2. Naslednje imenovane posebne naklade: a) Od porabljenih likerjev in vseh poslajenih opojnih tekočin brez razločka na stopinjo alkoholovine od hektolitra po 15 gld. in od vseh drugih porabljenih žganih opojnih tekočin po stopinjah 100delnega alkoholometra za vsako hektolitersko stopinjo 30 kr. v proračunjenem znesku 350.000 gld. Ta naklada od a) pobirala se bode le do uveljavenja zvišanega državnega davka na žganje in se s pobiranjem preneha precej, ko bo zvečan državni davek na žganje; b) od porabljenega piva v vsej kronovini po 1 gld. od hektolitra v proračunjenem znesku 80.000 gld. 3. 30% priklada na vso predpisano svoto vseh v izkazu c. kr. finančnega rač. oddelka z dne 5. julija 1896, št. 449/I, detajliranih neposrednih davkov z vsemi državnimi prikladami vred skupaj z 1,567.105 gl. v odpadlem čistem okroglem znesku 470.131 gld.

III. Še preostali primanjkljaj v znesku 19.968 gl. pokriti je z blagajniškimi preostanki.

IV. Deželnemu odboru se naroča, da pridobi sklepom ad II. Najvišje potrjenje.

V. Pri poglavju VIII., naslovu 6., par. 4, 5. in 6. potrebnostine dovoli se deželnemu odboru vi-remment

VI. Naslednje navedeni, v proračunih prejšnjih let že pokriti krediti se do konca leta 1898. podaljšajo, in sicer: 1. za uravnavo Bistrice pri Bregu

LISTEK.

Pustov konec na „Sokolski maskaradi“.

Da še zadnjikrat radostno zaplešejo, da se še poslednjikrat poklonijo njemu, ki jim je dal preživetiti toliko od kipeče veselosti polnih ur, da ga dostojno spremijo k „večnemu“ počitku, zbralo se jih je v „Sokolovi“ dvorani sto in sto, skoro do tisoč.

Nešteto krat je bilo umreti najmočnejšemu vladarju sveta, pa tudi najkratkočasnejšemu v pravem in prenešenem pomenu te besede.

Visoko gori v svetlobelih višavah so na rožicah postlali Pustu, kralju najpopularnejšega imena in nezavidane slave. Pod njim, pred njim, na njega straneh duhti morje pestrih, bujnih cvetlic, tu zbranih v mične šopke, tam razetlanih v umeten nered. Od mehkega, rožnatnega vzglavlja Pustovega pa se razpenja gستا cvetlična mreža čez celo bajnočarobno razsvetljeno dvorano, se opleta okolo orjaških stebrov, se razpleta po širnih stenah in ovija po njih obešene slike Kurentovih pradedov: Rigcleta, njegove tašče in tete pa druge bližnje in dalnje žlahte...

Kakor ponudijo obsojencu najboljših jedij in pijač, predno mu kruta rabljeva roka preseka krvavo

nit pregrešnega življenja, tako je velikodušna usoda privoščila tudi Pustu, da se zadnje urice naužije v izvrhani meri vsega, kar mu je za kratkega vladanja bilo v največje veselje in slast... In mnogoštevilni podaniki Pustovega prostranega kraljestva so se resno trudili, da podajo njegovim trudnim očem sliko divnega razkošja in prešerne vselosti, sliko, v kateri je tolikrat kopal svoj bujne radosti gladni pogled, s katero je tolikrat napajal bhotne nasladnosti žejno dušo...

Ogrčeni vsled nesramne njegove politike, so „Mladoturki“ odrekli sultanu vso pokorščino in prišli semkaj svojo jezico bladiť. S seboj pa so si vzeli najlepše, kar premore turški nežni spol. Razven tega pa so v dolgove zakopanemu sultanu ukradli še par žarocnih, tenkostasnih „odalisk“, ki so se dale tem rajše odpeljati, ker jim sultan te dni ni hotel ali mogel kupiti novih klobukov. Za to turško družbo sta se pa vkljub ali pa morebiti prav radi geografske bližine domovin jako malo zmenila ponosni „Čerkez“ in mikavna „Čerkezinja“. Dala sta si raje za drug denar in lepe besede prekevatati od lažnjivih „cigank“. Mej temi so nekatere prodajale že kar tiskana prerokovanja. To kaže, da cigani niso tako nedovzetni za kulturo in napredek, kakor se v obče trdi o njih.

Lepa naša domovina „Slovenija“ se je „in

ipsissima persona“ prišla poklanjat Pustu in je pod ponosno „zastavo Slave“ poleg rdečeličnih „Kranjic“, trobojne „Slovenke“, brhkih „Sokolic“, krasne „Rusinje“, mične „Poljakinje“ zale „Hrvatice“, dražestne „Črnogorke“ spomočjo „postilijona“ slovanske ljubezni jednila tudi potočno „Španko“, menda radi klerikalne sorodnosti obeh narodnostij. Dalnji sever sta v snežnobelih kostumih častno zastopala „Eskimo“ moškega in ženskega spola, spremljana od „severnega medveda“. Italija je poslala dva pristna eksemplara „neapolitanskih tičarjev“. Dasi bi se bila strastno rada vrtila, jima to vender ni hotelo posebno izpod rok ali bolje nog. „On“ je namreč nosil na zami težko obloženo tičnik, ki ga je z velikim uspehom oviral v njegovem poskočnem gibanju. Zato pa se je ta neapolitanska zakonska dvojica mogla ponašati s tem večjimi uspehi na drugem, plemenitejšem polju. Pridobila sta namreč mnogo članov „društva za varstvo ptic pevk“.

Tam pod velikanskim, v sredi stropa obešenim široko razprostrtim japonskim solnčnikom pa se je pojavila razposajena druhal: cel otroški vrt nebrojnih „bebéjev“. Slabo vzgojeno, kakor ni drugače mogoče ob sedanjih „slabi“ šolski uredbi, je to porredno ljudstvo dražilo — „dimnikarje“ in „dimnikarice“, za bridki sabljici potoevalo dve

900 gl.; 2. za uravnavo Kolpe pri Osilnici 2400 gl.; 3. za cesto Gomila Kamni Verh 6500 gl.; 4. za cesto v Mokronoškem okraju 3000 gl.; 5. za cesto Kočevje Črnomelj 3950 gl.; 6. za cesto Hrib-Sodrišica 5000 gl.; 7. za cesto Stara Vrhnika 2000 gl.; 8. za cesto Hotič Vače 2500 gl.; 9. za cesto Moravče Želodnik 3500 gl.; 10. za cesto Lošnica St. Peter 5000 gl.; 11. za zgradbo nove bolnice 58.609 gl.; 12. za namakanje travnikov na Grmu 1200 gl.; 13. za brezobrestna posojila za nasajenje vinogradov 2762 gl.; 14. za uravnavo Mirne 5000 gl.

Dalje nasvetuje, naj se dovolijo naslednje podpore: 5000 gl. za „Slov. dramatično društvo“ in 5000 gl. za nem. gledališčno društvo v Ljubljani, 1000 gl. za „sv. Cirila in Metoda družbo“ v Ljubljani, 500 gl. za „Slov. plan. društvo“ v Ljubljani, 400 gl. za dijaško podp. društvo „Radogoj“ v Ljubljani, 200 gl. za dijaško kuhinjo v Kranju, 200 gl. za podp. društvo slov. velikošolcev na Dunaji, 200 gl. za gimn. podp. društvo v Novem mestu, 250 gl. za c. kr. nižjo gimnazijo v Ljubljani, 200 gl. za dijaško kuhinjo „Jeran“ v Ljubljani, 200 gl. za „Narodno šolo“ v Ljubljani, 100 gl. za c. kr. drž. gimnazijo v Kočevju, 100 gl. za „dež. podp. društvo rudečega križa“ v Ljubljani, 50 gl. za žensko podp. društvo v Ljubljani, 100 gl. za dijaško in narodno kuhinjo v Ljubljani, 100 gl. za pedagogičsko društvo v Krškem, 100 gl. za bolniško podp. društvo pomočnih in zasebnih uradnikov na Kranjskem, 100 gl. za bolniško podp. društvo slovan. visokošolcev v Pragi, 140 gl. za nakup „Vrtca“, 100 gl. za c. kr. drž. gimnazijo v Kranju, 50 gl. za dijaško kuhinjo v Novem mestu, 50 gl. za „Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem“, 50 gl. za vsučil. društvo za preskrbovanje hrane v Gradcu, 100 gl. za društvo žensk kršč. ljubezni sv. Vincencija Pavlanskega v Ljubljani, 50 gl. za podp. društvo odpuščenih kazencev v Mariboru, 50 gl. za „Asilno društvo“ dunajskega vsučilišča, 50 gl. za slov. katol. delavsko društvo v Ljubljani, 50 gl. za podp. društvo revnih realcev v Ljubljani, 20 gl. medic. podp. društvo na Dunaji, 25 gl. za dijaško kuhinjo v Kočevju, 20 gl. za podp. društvo revnih akademikov v Ljublanu, 25 gl. za „Mensa academica“ na Dunaji, 25 gl. za jur. podp. društvo na Dunaji, 30 gl. za podp. društvo na graški tehniki.

Končno predlaga sledeče resolucije:

1.) Z ozirom na uspehe samostojne dež. naklade na porabo žganih pijač se dovoli dotičnim uradnikom za l. 1896 remuneracija, ki se naj proračuni s 5% od čistega dohodka, po odračunu prvotnih ramanenc in zneska 100.000 gl. Znesek naj se izračuna od porabe po 1.468.019 litrov alkohola in 43.866 litrov poslanenega žganja na podlagi naklade od 18 kr. za hektoliter stopinjo in od 6 gl. za hektoliter poslanenega žganja.

Deželni odbor sme ta znesek po svojem sklepu razdeliti med one služabnike, ki so se odlikovali s posebno točnostjo in marljivostjo. Prav tako naj se nakaže rač. oficijalu Z. Zoru primerna remuneracija. — Hkratu sme dež. odbor naložiti delski

znesek te 5% remuneracije, kakor lani, za ustanovitev fonda služabniških podpor.

2.) Dež. odboru se naroča, da se zopet resnobno udeleži licitacije za najem deželnega užit. davka in da vsaj eno doženo z vlado, kako naj se preloži iztirjanje vsega užit. davka na organe deželne oskrbitve.

3.) Sklepi dež. zbora z dne 11. svečana 1896. radi pravočasnih izdaj poročil dež. odbora, kakor tudi radi pospešenja priobčenja stenografskih zapisov deželnozbornskih sej se ponavljajo in se dež. zbor pozivlja, da za to skrbi.

4.) Kot dodatek izdanim naredbam glede dež. knjigovodstva (z dne 29. nov. 1865.) se pozivlja, da dež. knjigovodstvo svoje račune zaključi in predloži vsaj do zvršetka junija dež. odboru. Da se to omogoči in da dobi polaganje računov nekaj jednoten sistem, določa se, da imajo veljavo vsi oni krediti do 31. marca preliminarne letu sledečega leta; izvzeti so oni, za katere veljajo posebne določbe. Po preteku tega roka vknjižijo naj se vsi dolgovi, če tudi so nastali v prejšnjem letu, na račun tekočega leta. V sklepnih računih nakažani končni zastanki se morajo torej natanko kriti s prvotnimi zaostanki prihodnjega leta. Pri odpisu tirjatev naj se postopa po načinu, ki je običajen v blagajnicah.

Po kreditih za več let naj se natanko določi njihova porabna doba in kadar se dovolijo, naj se obdržé v evidenci; ako se pred pretekom porabne dobe ne podaljšajo, naj se takoj odpišejo in smatrajo kot zapale.

5.) Sklepi dež. zbora z dne 11. sveč. 1896. radi omejitve letnih zahtev: a) 10.000 gl. za vodne naprave, za ureditev hudournikov, za melioracijo ozemlja in za osušenje (Pogl. IV. n. 3., 4. in 5.); b) 20.000 gl. za oskrbovanje vođe (Pogl. IV. n. 6., § 1—10.); c) 20.000 gl. za pospešitev vinoreje (Pogl. IV. n. 12.); d) 10.000 gl. za šole (Pogl. VIII. n. 8.); e) 15.000 gl. za druge podpore (Pogl. VIII. n. 9. § 10.); f) 20.000 gl. za podpore in posojila v vzdržanje in zidanje okr. cest in mostov (Pogl. IX. n. 2.), ostanejo v polnem obsegu in za vso volilno dobo tačasne dež. zbora v veljavi.

6.) Visoka vlada se pozivlja, da pospešuje na vse načine pogozdovanje Krasa.

V specijalni debati govoré posl. dr. Žitnik, dr. Papež in Povše precej obširno o ambruškem vodovodu. Žitnik predlaga primerno resolucijo glede dobave vode za Suho krajino in deželni predsednik baron Hein obljubi državno podporo. Resolucija se vzprejme, ker jej pritrdi tudi poročevalec.

K poglavju „stroški za zdravstvo“ se oglasi posl. dr. Majaron in izraža svoje veselje nad tem, da so njegove prejšnje besede za Idrijo našle v zbornici tako prijazen odmev. Ravno kar pa mu je došla prošnja mestnega županstva v Idriji, katero prečita in ki gre na to, da bi deželni zbor dal podporo za assanacijo mesta, ker zasebniki nikakor ne zmorejo dotičnih stroškov. Posl. dr. Majaron opozarja na to, da so se zadnja leta v Idriji večkrat pokazale epidemične bolezni. Vzrok temu je

voda v zvezi s slabo kanalizacijo pri hišah. Sedaj so zdravstveni organi izdali vse polno naredeb, katere zahtevajo veliko žrtv od občine in od posestnikov. Tu pa mora dežela na pomoč priti, kajti absolutno nemogoče je, da bi revni rudarji, ki imajo kako kočo, trosili za njih razmere ogromne svote. Kakor država, ima tudi dežela potom priklad k dohodku od rudnika vsako leto veliko deleža od rudarskih žuljev; zato pa je tudi dežela zavezana, kolikor toliko prispevati k zdravstvenim stroškom, to pa tem bolj, ker se je vodovod v Idriji gradil brez njene podpore in ker dežela že več kot deset let za Idrijo nič storila ni. Ker je deželni proračun že sestavljen in se torej ne da več popolnem ugoditi prošnji županstva, predlaga dr. Majaron, naj se vsaj 2000 gl. dovoli iz dispozicijskega kredita in stavi naslednjo resolucijo: Deželnemu odboru se naroča, da v svrhu assanacije mesta Idrije podeli za sedaj občini in prebivalcem podpore po potrebi do zneska 2000 gl. in se pri tem posluži kredita, dovoljenega mu v pogl. XII., naslov 5.“

Deželni predsednik baron Hein potrjuje resničnost dr. Majaronovih izjav in najtoplejšje podpira njegovo resolucijo.

Posl. Kalan izjavi, da mora vsak, ki je slišal dopoludne govor gospoda poslanca Majarona, in ki je sam pogledal si idrijske razmere, imeti sočutje, zato bode tudi on glasoval za obe resoluciji, pričakuje, da bo tudi država storila svojo dolžnost zastran zdravstva v Idriji.

Poročevalec baron Schwegel tudi toplo podpira obe dr. Majaronovi resoluciji, kateri vzprejme zbornica soglasno.

Posl. Pakiz priporoča v posebni resoluciji, naj bi deželni odbor uplival na to, da bi se uvedli zdravstveni uradni dnevi in sicer v Sodražici in v Loškem potoku.

Posl. Višnikar opozarja, da je že pred leti priporočal ustanovitev zdravstvenih uradnih dni za razne kraje na Kočevskem in za Loški potok. Neprimerno bolj potrebna nego za Sodražico je upejlava zdravstvenih uradnih dni za Loški potok, zategadelj priporoča, naj se v prvi vrsti jemlje ozir na Loški potok.

Posl. dr. Schaffer povdarja, da je to vprašanje v prvi vrsti denarno. Zdravstveni uradni dnevi se lahko uvedejo, če hočejo zdravstveni okrožni zastopi dotične zdravnike za njih trud odškodovati.

Predlagana resolucija se vzprejme.

K poglavju troški za pouk omike in dobrodelne namene in sicer k točki „Polovica stroškov za c. kr. realko“ se oglasi posl. Lenarčič, kateri opozarja, da morata dežela in mesto ljubljansko pač prispevati za ljubljansko realko, sicer pa da nimata nič govoriti. Deželnemu zboru pristojna zakonodajstvo glede realke. Razen Tirolske, Gališke, Trsta in Goriške imajo vse dežele svoje realke zakone, in dobro bi bilo, da se izda tudi za Kranjsko, da zamore dežela urediti ljubljansko realko, kakor je primerno za naše potrebe. Predlaga resolucijo,

 Dalje v prilogi.

strumni „belgijski častniki“, za puško vleklo bogato opravljeni „lovki“, metalo žoge v „golobčke“, „polžke“ in „mačka“, se zaletavalo v „hrizantemo“ in „godbo“, nagajalo vijoličastemu, črnemu „dominu“ in krasnemu rumenu ter se kar nič strašilo prekrasne, bujnelase, lepostasne povodnje „Undine“.

Pravijo, da se današnja mladina še hudiča ne boji. No, malo je pa le osupnila nagajiva družba „bebejev“, ko so kakor vibra pribrameli elegantne „Satanelle“ in „Mefisti“ obojega spola in Pusta opomnili na oni svet. S slastjo opazujoč živahno gibanje svojih podložnikov, je namreč ta že popolnoma pozabil, da ni več daleč čas, ko mu bo umreti. In sedaj ob prihodu teh črnih prikaznij, se mu stopile živo pred duševne oči grozne muke, ki ga morebiti čakajo onstran groba. K duševnemu trpljenju se je pridružil še telesno. Iz nova ga je začel tiščati želodac, glavo pa je mislil, da mu kar razneso neznanke bolezni. Nastopili so pa elegantni „muzikalni klovni“ in izkušali z ubranim igranjem in šegavim kretanjem ublažiti Kurentove muke. Toda treba je bilo izdatnejšega lajčila.

In glej! Odprla so se vrata in pridrtil je naravnost iz ledenega severnega morja „Blegaš“, poln krepkih, okretnih „mornarjev“ in zalih,

žarokih „mornark“ pa prinesel s seboj tudi kos mrzle burje, ki je obladila žareče čelo Pustovo in osušila vroč pot na njegovem obrazu. „Blegašu“ se je posrečilo, prodrati skozi večni led in dospeti na cilj, o katerem se je mislilo, da je nedosežen. In o čuda! Severni tečaj ni pokrit z večnim ledom; tam ne vlada kruti, vse organsko življenje uničujoči mraz, ampak tam cvete večna pomlad! V dokaz so drzni plovci pripeljali s seboj najlepši cvet severnotečajne „Flore“. Dva dražestna „metuljčka“ sta izkrcala voziček, napoljen s prekrasnimi cvetkami. In zopet glej čuda! Nekateri teh cvetk: „Marjetica“, „nagelj“, „divja roža“ itd. so nakrat oživele, pa vneta od lepote in krasote, vladajoče po dvorani, hkratu postale navdušene za povzročitelja tega bleska ter sijaja in začele skupno s „cvetličarkama“ svoje družice, katerim skopa usoda ni hotela nakloniti sreče ulovečenja, prodajati v gmotni prid ljubljanskega „Sokola“.

Omenimo naj tu, da sta jih v tem izdatno podpirali dve ljubki „piskrovezarici“, ki sta v isti namen prodajali poleg loncev, ponvic in druge take robe, plehaste srčke in mišnice za volilne glasove. Te mišnice so se posebno dobro razpečavale.

Iz nova pa se je začelo Pustovo trpljenje, in

sedaj ni hotel noben lek več pomagati. Zaman so se mnogobrojni „cirkuzevi“ člani trudili, olajšati naznane bolezni, ki so se sedaj pojavile tudi v nogah. Zaman so skakali „akrobati“ in „klovni“, zaman je kazala „brna“ svojo izurjenost, „slon“ svojo pamet, zaman so se opevale velike hudobije „Johana Cotra“, — Pustu je prihajalo vedno slabše in slabše. Vidno je bežalo življenje iz njega, vsa nekdanja njegova živahnost je tičala le še v nemirnih, blestečih očeh. Le še nekaj minut je bilo do polnoči. Tedaj pa so se počasi začeli vsi Pustovi častilci pomikati v velikanskem sprevedu mimo kraljevega prestola. Ko pa se je zadnja vrsta izgubila pod temno galerijo, je Pust vzdihnil poslednjikrat... Začele so se priprave za pogreb. Razdelili so „parte“-liste, Pusta pa položili na črno zastrito nosilnico. Štirje klovni so ga vzdignili na rame in od tod je šel pogreb ob tužnih zvokih pogrebne koračnice, katero je nalašč za to zložil znan glasbenik, proti preranemu Pustovemu grobu. Po završenih pogrebnih obredih pa se je vzdignil mlad, doslej še nepoznan in nepriznan slovenski „dekadent“, „novostrjar“ najnovejšega časa in rafinirano čustveno zapel tole pesem:

Zakrij si lice, bela Ljubljana! — To boli... to peče... — Včeraj še živ, tako živ, čim dalje bolj živ! — In pa vesel, ljubezniv, cvetoč, krasan:

naj deželni odbor v prihodnjem zasedanju predloži načrt realnemu zakonu.

Posl. dr. Schaffer pojasnjuje, da se doslej ni sklenil tak zakon, ker imamo le jedno realko in da si dežela ohrani proste roke gledé eventuelnega zvišanja prispevka.

Posl. Kalan se izpodtika, da se v proračunu višja dekliska šola ne imenuje slovenska višja dekliska šola in se izreče za nasvetovano podporo 1000 gld. Gledé grmske šole prosi, naj deželni odbor ne pride zopet z lamentacijami in če ne napravi reda, odpadejo za klerikalno stranko vsi pomisleki. Čudi se, da se nasvetuje Dramatičnemu društvu in Theatervereinu po 5000 gld. redne in po 1000 izredne podpore. Sklicuje se na lamska svoja izvajanja in želi, naj se uprizorjajo samo igre, katere zadostujejo v vsakem oziru, v prvi vrsti do mače igre. (Posl. dr. Tavčar: Dajte nam jih!) Gledé nemškega gledališča pravi, da neče biti tako krivičen, kakor sta bila veleposestniška državna poslanca s Kranjskega, katera Slovencem še celjske utrakvistične gimnazije nista privoščila, in predlaga naj se dovoli slovenskemu gledališču 6000 gld., nemškemu pa 3000 gld.; zajedno izjavi z ozirom na lamski govor dr. Tavčarja, da bo njegova stranka tudi v prihodnje glasovala za podporo slovenskemu gledališču, če ostane na tedanjem nivoju.

Posl. Grasselli pravi, da je z zadovoljstvom čul, da bo klerikalna stranka glasovala za podporo višji dekliski šoli. Pohvala, katero je izrekel Kalan, spada mej tiste interesantne izjave, katerih smo danes že več čuli. Tisti, ki so šolo ustanovili, torej niso tako črni, kakor jih riše nasprotna stranka. Zbor učiteljev se je posrečil, ker se je postopalo objektivno. Objektivnosti bi bilo priporočati tudi drugim. Gledé oficijelnega titula višje dekliske šole ne ve, če se je namenoma izpustila beseda „slovenska“, a potreba ni, ker je ta šola v Ljubljani in ker je jedina te vrste. (Posl. Kalan: Huthov zavod!) To ni javna šola in se z višjo deklisko šolo ne more vsposrejeti, sicer pa je pritiskanje besede „slovensko“ pri vsakem naslovu prav taka zloraba, kakor da se z izvestne strani pritiske vsaki ustanovitvi pečat „katoliško“, tudi če dotična ustanovitev nima s katoliško vero prav nič opraviti. (Dobro klici.)

Posl. dr. Schaffer konstatuje, da se je kler. stranka bistveno premenila. V prejšnjih letih je vedno naglašala stališče pravičnosti, zdaj pa se je postavila na drugo, in sicer, odker je v dež. zboru izolirana. (Dobro klici.) To se vidi zlasti glede njenega postopanja napram gledališču, ki je bilo do lanskega leta vse drugačno. Katero stališče je zdaj pravo? Ali je bila stranka prej pravična in je zdaj krivična? Kaže se, da iščejo gospodje le sredstva, katero bi mogli porabiti pri volitvah. Nemško gledališče v Ljubljani je za Nemce velikega kulturnega pomena, a njega obranitev je tudi materijelno važna za deželo, kot lastnico gledališkega poslopja in za mesto ljubljansko. Z manjšo podporo nemško gledališče ne more izhajati. Posl. Kalan je nastopil pot revanche, maščevati se hoče, ker veleposestniki ne podpirajo njegove stranke, njegov predlog je le

— On! Pust! — Boj ter nesreča! — Danes mrtev, in še kako mrtev, čim dalje bolj mrtev! — In pa bled, vel, mrzel: — On! Pust! — Velika usoda! — Kje iskati tolažil, razvedril, blažil neznosnemu gorjesu? — Odgovor je obup! — Tako mlad! — Veselje vseh poštenjakov in možakov sploh, oh! — Neusmiljeni bogovi!... Trda srca!... Ni ga več... preč... preč: — On! Pust! — — —

Jok in stek, vik in krik se je razlegnil po dvorani, ko je končal pesnik. Brž ko so se pa pogreboči primerno najokali, so iznova zarajali pa rajali in rajali... —

Nadebudni „de k a d e n t“, ki je tako ginljivo govoril ob Pustovem grobu, nam je pa poslal še naslednji proizvod svojih delikatnih možgan, kateremu je dal naslov: „Vik ekstatiškega želodca“.

„Kako to ruje, suje, riše, vije, stiska, davi, prekucuje, prevrača... Pridi... oh pridi! — Reši nas teh nadlog, teh zverinskih bolečin! Ki nam jih prizadeva on, ki so mu popokale rahlo-veselega življenja nežno-zdivjane strune: — On! Pust! — Oh!... Pridi... skakljaj... teci... dirjaj... lajšat neznosno bol! — Žuri se ti moje zlato, moja tolažba, punčica mojega očesa, ti moje vse: — Arnik! — Žlahtna riba! — Riba vseh rib! Pridi... oj pridi!“

agitacijsko sredstvo, in ker to vsakdo spozna, ne bo imelo nikakega učinka.

Poročevalec baron Schwegel izjavlja, da ni kar nič uplival na premembo oficijelnega naslova višje dekliske šole, da je prememba le slučajna. Izreče se zoper Kalanov predlog, povdarjaje, da bi dežela, če bi nemško gledališče prenehalo, morala za gledališče še veliko več žrtvovati, nego sedaj. Sklicuje se na to, da je nasprotoval predlogu, naj se gradi dež. gledališče in tudi proti dotičnemu predlogu glasoval, a vzlic temu se ne more pritrčiti Kalanovemu predlogu. Pravi, da po davčni sili zaslužijo Nemci neke obzire. Slovensko gledališče res, da jako lepo napreduje, a pripomogla je k temu tudi konkurenca nemškega gledališča. Naloga dež. zbora je, delati na dobro razmerje mej Slovenci in Nemci, ne pa ščuvati jedne proti drugim, za to naj dež. zbor odkloni Kalanov predlog.

Pri glasovanju so bili vzprejeti predlogi finančnega odseka. (Konec prih.)

Državnozbornske volitve.

Iz Radeč pri Zidanem mostu. V našem sicer tako skromnem in malo zanimivem trgu zgodile so se v zadnjem času kaj čudne reči; a ravno mladi „Slovenček“ dopisunček naj bi o tem nikar ne stezal svojih prstkov, marveč raje pred očmi imel stari prigovor: „si tacuisses itd.“ Ta novodobni poštenjak najčrnejše vrste zna sicer že prav dobro lagati in obrekovati; toda, ako se vrže njegova širokoustna izjava v „Slovenču“ na rešeto, padejo pustolovne fraze takoj skozi, in na površju ostane le nekaj smeti, kakoršnih imajo on in njegovi klerikalni sotrudniki še v velikih kopicah pred svojimi pragi. A mesto, da bi tu pometali in čedili, izkušajo drugod grčiti, in se zaganjajo v moče, ki so si pridobili zasluge za narodno stvar in za radeški trg že tadaj, ko so oni še po šolskih klopeh trgali hlače. Zares, ponosni morejo biti radeški klerikalci, da jih vodi nezreli in neizkušeni mladenci, ki še sam nima volilne pravice, a oblastno govori le kar v imeni svoje „stranke“. Ta gospodič čenča v „Slovenču“, da je šele on odprl kmetom oči, ter jim odkril zlobne nakane našega župana in njegovih somišljenikov; trdi, da so kmetje takoj uvideli preteče jim nevarnosti, ter se naidušeni zbrali okoli Povšetove zastave. „Možje so hodili okrog kmetov, pa jim dopovedovali, za kaj se gre, in pojasnjevali namen županov in njegove stranke“, tako piše „Slovenček“ gavran, a jako dvomim, da so njegovi čitatelji tako prebrisani, kakor radeški kmetje, kojih spreobrnitev se je na mah posrečila, ter da so tudi oni takoj uganili, kar je blagovolil kapelanček zamolčati. Seveda so pripovedovali on in njegova garda kratkovidežem, da je zopet jednokrat vera v hudi nevarnosti, da so pristaši Višni karjevi krivoverci in neverniki, da bode Višnikar, ako ga izvolijo za poslanca, takoj izposloval za uradnike izplačilo že sklenjenih višjih plač, ter s tem davke sploh in sosebno v radeškem okraju potrožil itd., in da se vse te in jednake neslanosti ložje prebavijo, skrbelo se je pravočasno za izdatno jed in pijačo, s kojo so volilcem tolažili slabo vest. V hotelu gospe Petričeve so kar iz kotlov zajemali golaš in „ajmoht“ in vsaki volilec je imel kar štefan za se. Posebno „ajmohta“ so bili toliko skuhali, da je vrhovski veljak B. ostale kosti baje drugi dan z vozom peljal na Zidani most na prodaj. Saj je res, da nas je znatno število bilo za Višnikarja, in s zadodčenjem nas navdaja zavest, da je naš župan z nami, in da je storil vse, kar se je dalo doseči poštenim potom, da pomore Višnikarju do zmage. Nam se nikakor ni treba sramovati, da smo glasovali za moža, kateri je že v deželnem in tudi v državnem zboru pokazal vse vrline, ki se zamorejo zahtevati od naprednega slovenskega poslanca, kateri smatra svoj mandat kot resno nalogo, ter ne hodi samo po dijete, pač pa je s tako perfidnimi sredstvi pridobljena zmaga nasprotnikov skrajno sramotna, in obžalovanja vredni so zaslepljeni volilci, ki trobijo v zloglasni kaplanski rog. Nikar pa prezgudaj ne vpijte „hozana!“ Vkljub temu, da smo v Radečah ostali v častni manjšini, koja seveda vročekrvni kapelan zelo decimira, zmagali so že naši najbližnji sosede, zavedni volilci v občinah Boštanj in Dvor istega sodniškega okraja popolnoma, in nikar si torej ne domišljajte, da bode odločeval naš okraj in vi ž njim! Še manj opravičena je vaša skrb za važnost županovega stola. Čestital bi vam takoj, da vsi tako varno sedite ali le tako trdno stojite, kakor naš župan,

sosebno vam možem iz generalnega štaba, kojih jednega je ljubljanski potres prestavil iz trgovca v moža svoje žene hotelirke, ter ga stresel iz Ljubljane, kjer so mu postajale tla že zelo vroča, semkaj v njegov rojstni kraj kot zavetišče, drugi pa, dasi guverner tukajšnje banke, po lastnem priznanju ni bil nikdar posebno natančen. Povrnost poslednjega pokazala se je tudi na dan volitve v peto kurijo. Njegov pomočnik vedel je namreč volilni komisiji le povedati, da je „katolišč“ in da je za iste volilne moče, kakor njegov „majster“, tako da je moral naposled brez opravlja oditi.

Volitev v V. kurijo na Spodnjem Štajerskem. Včeraj je bil v Celji shod zaupnih mož za peto kurijo iz Spodnjega Štajerja. Ker je gosp. Dragotin Hribar prostovoljno odstopil od kandidature, je bil kandidatom proglašen dež. poslanec župnik Jožef Žičkar. — Kandidat za V. kurijo v okraju Maribor-Feldbach je nemški klerikalec Jožef Kurz, katerega bodo tudi Slovenci volili.

V Ljubljani, 5. marca.

Cesarjeve besede. Protisemite je jako hudo zadelo, da se je moralo preklicati, da bi bil vladar rabil besede: „Kako se imate, ljubi Lueger?“ na plesu dunajskega mesta. Po svojih listih so ta nagovor skušali izkoristiti v politične namene, zlasti sedaj pred volitvami. Kako je jim preklic nepovoljen, je vidno posebno iz tega šleškega protisemitskega lista. Ta list je toli predrzen, da trdi, da so se le pozneje popravile vladarjeve besede valed upliva nekaterih bogatinov, kateri ne marajo za dr. Luegerja. Cesarjev nagovor so slišali tudi ministri in bi gotovo bili precej popravili, če bi bili protisemitski listi zares napak poročali. — Seveda po mnenju vseh razsodnih ljudij se le zaradi tega ni stvar precej popravljala, ker se jej je premajhna važnost pripisovala. Popraviti jo je bilo šele potreba, ko se je videlo, da protisemitje cesarjeve besede izkoriščajo v svoje politične namene in to se je tudi zgodilo, in to gotovo brez upliva od židovske strani.

Povišanje šolskega zaklada. V gorenjeavstrijskem deželnem zboru je predlagal poslanec Ebenhoch, naj se naloži hranilnicam in drugim denarnim zavodom naklada za šolski zaklad od 3 do 10%, čistega dobička, da se bodo mogle povišati plače učiteljem. Liberalni poslanci so ugovarjali takemu jednostranskemu obdačenju. Za šolski zaklad dolžni so donášati vsi davkoplačevalci. Ebenhochov predlog se je sicer vsprejel, a ni gotovo, da bi kdaj zakon postal, kajti vlada ni zanj. Ebenhoch ga je postavil tudi le zaradi tega, da učiteljem vrže peska v oči, da bi mislili, da je klerikalna stranka jim zares naklonjena. Če se bode hotelo izboljšati stanje učiteljev, treba bode nastopiti drugo pot.

Krščanski socijalisti so kaj radi očitali drugim strankam, da delajo dobičke pri svojem javnem delovanju. Če je kdo imel več plačanih poslov, gotovo so mu to očitali. Sedaj se je pa pokazalo, da baš protisemitski voditelji izkušajo, kolikor je moč, dobroplačanih mest dobiti v svoje roke. Tako ima Gessman kot državni uradnik, ki svoje službe ne opravlja, deželni odbornik, deželni in državni poslanec 10 000 letnih dohodkov. To se pač pravi politiko si dobro izkoristiti. Koliko bi se kričalo po protisemitskih listih, da je dr. Gessman kak liberalci ali socijalni demokrat. Drugi glavni protisemitski voditelji so si pa tudi gledali, da so si iz svojega političnega delovanja zagotovili dohodkov okrog 7000 gl. Ta stranka, ki vsem drugim strankam dobičkarije in nepoštenje podtika, je pač kaj nepovoljno, ako se njej take stvari očitajo. Možje, o katerih je vsak mislil, da se žrtvujejo le za blagor prebivalstva, se pokažejo kot sebičneži, ki gledajo samo, da si s političnim delovanjem napolnijo svoje žepe.

Crispijev nasvet za rešitev orijentskega vprašanja. Crispi misli, da bi se orijentsko vprašanje najbolje s tem rešilo, da se osnuje balkanska državna zveza. Turške dežele v Evropi bi se primerno razdelile mej balkanske države in te bi se zvezale. Stolno mesto balkanske zveze naj bi bil Carigrad. Rusija naj obdrži sedanje meje, sultana naj pa porinejo v Azijo. Za to pa Crispi ni, da bi se Rusiji dal Carigrad, dasi je Bismarok nekoč rekel, da bi bila Rusija, ko bi imela Carigrad, slabša nego je sedaj. — Crispijev predlog je dober, a orijentskega vprašanja ne reši, ker se ne ozira na Armenijo in na kristijane v Siriji. Orientsko vprašanje ne ne razteza le na Evropo, temveč tudi na Azijo.

Sedanjih razmer tudi v azijski Turčiji dolgo ne bode mogoče pustiti.

Turški sultan je jako krvoločni človek. On sam je bil zaukazal klanje Armencev v Carigradu. Kak krvolok je Abdul Hamid poročal tudi Berovič paša, ki je bil generalni guverner na Kreti. Sultan mu je bil poslal povelje, naj osnuje četo mohamedancev, ki bode požigala krščanske hiše in morila kristijane. Posebno vodje lanske vstaške vlade se imajo vsi pomoriti. Ker Berovič paša ni hotel izpolniti sultanovih povelj, je sultan že iskal ljudij, da ga zastrupijo, kakor je on izvedel. Ko so mohamedanci poklali mnogo kristijanov, katere umore je tudi sultan prouzročil, je sultan od njega zahteval, naj reče konzulom, da so krivi, ker so s svojim pasivnim postopanjem dajali potuho ustašem. On ni hotel tega storiti, ker je dobro vedel, da so konzuli vse storili, da se ohrani red. Bežal je v grški konzulat. On lahko dokaže, da ne hrepeni Grška po Kreti, temveč Kreta po Grški.

Nastop novega predsednika Zedinjenih držav. Včeraj je nastopil nov predsednik Zedinjenih držav Mac Kienley. Ta mož je prijatelj visokih carin, zlate veljave in je za popolno nezavisnost Amerike od Evrope v gospodarskem oziru. Zanj so bili pri volitvah veleindustriji napeli vse sile, in ni dvombe, da bode pospeševal njih koristi. Ljudje, ki ga poznajo, pa vendar sodijo, da bode kot predsednik Zedinjenih držav zmernejši, nego je bil kot poslanec. On tudi dobro ve, da je v Ameriki delavstvo mogočen faktor, katerega ni nič prezirati, zato se ne bode samo oziral na tovarnarje. Najbolje je pa svet radoveden, kakšno stališče, da Mac Kienley zavzame v kubanskem vprašanju. Če se odloči za podpiranje kubanskih ustašev, ni dvombe, da Španci izgube Kubo, tako jo pa utegnejo še obdržati, ko so jej dovolili nekaj samonprave. Kubanski ustaši so se že nekoliko naveličali bojevanje proti španskemu nasilstvu.

Dopisi.

Iz Graden, 3. marca. Sijajno je uspel zadnji družbinski večer sv. C. in M. akad. podružnice dne 1. III. Krasna dvorana v „Haus der Kaufmannschaft“ je bila natlačena polna odličnega občinstva. Dame v elegantnih toaletah menjavale so s krasnimi kostumi, v katerih jih je prišla dobra polovica. Videle so se tu različne narodne noše: Slovenka, oziroma Kranjca s svetlomodro pečo in širokim srebrnim pasom, Hrvatica v mični narodni obleki, Tirolke, Štajerke, Bosanka, Poljakinja itd. Najbolj pa je bil občudovan krasen „babé“. Že uro pred začetkom koncerta se je začelo zbirati občinstvo, in kmalu je bila dvorana tako polna, da so zadajedohli morali sesti na stole za silo postavljene. Ko sta uvedla predsednik mid V. Kac in podpredsednik Sl. Krmar goste, nastopil je graški slov. oktet, vseučiliščniki Kusej, Vadnjal, Švigelj, Serjun, Supan, Strašek, Karba in Jošt ter lepo zapel A. Forsterjevo skladbo: „Njega ni“. Sledila je po tem točka za točko. Prikrat je to pot nastopila na odru graškega društvenega večera solistinja, gđ. Oberski, spremljala jo je na klavirju gđ. sestra s sigrnostjo in globokim čutom. Krasni sis gđ. L. Oberski, njena čista intonacija, posebno pa fine nijanse, s katerimi je izrazila čarobno otočnost Vilharjevih skladb, kakor tudi ljubkost njene prikazni, je vzbudil nepopisno navdušenje poslušalcev. Izrekamo le še upanje, da nam bo gđ. Oberski olajšala še večkrat veselice s svojim milim petjem! — Prvič smo tudi slišali na tem koncertu mešan kvartet. Pesni „Rasti, rasti, rožmarin“ in „Ko pomlad cvetoča pride“ sta utegnili najbolj pokazati navzočim tojcem, kako melodiozen je slovenski jezik in kako mična naša narodna pesem! Peli so ju: gđ. M. Zviržina, gđ. Wierzuchowska, med. Supan in phil. Jošt. Osobito smo občudovali sopran gđ. Zviržinove in njeno izrazito petje. Po teh dveh točkah se je spravila v vspeled naših veselice jako prijetna izpremembra; zasluga o tej pridobitvi pristojna sicer v prvi vrsti predsedniku Kacu, a tudi g. phil. F., kateremu izrekamo tem potom za njegov trud najtoplejšo zahvalo. G. K. Wierzuchowska poznamo že od lani. Njegovo igranje na gosli, čudovita njegova spretnost v izražanju čutil je fenomenalna. Ves se zatopi v igro in igra, igra, da bi ga človek ure in ure poslušal! Sviral je lastno skladbo: „Introduction et mazurka de concert“, a na klavirju ga je spremljala sestra, gđ. Šefanka Wierzuchowska. Med. Strašek je pel H. Hmeistrovo skladbo: „O takrat“, med. Supan pa Petrova „Romance“ in Čajkovskega „Serenado“. Nastopil je še oktet ter pel Sattnerjev „Pogled v nedolžno oko“ in končao „Laško solato“, v kateri je izboren humorist pel deloma samostalno improvizirane soli s tako dovtipnostjo in takim kretanjem, da pohvale in smeja ni bilo kraja. — Po koncertu je bil nenavadno živ ples, pri katerem je plesalo prvo četvorko 82 parov in nič manj drugo; kotillon je aranžiral g. Supan.

Od veselice ima društvo nad 50 gl. prebitka. Zabele so se udeležili tudi nekateri slovenski poslanci. Sl. Kr.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 4. marca.

Občinski svet ljubljanski je imel sinoči redno javno sejo, katere se je udeležilo 22. občinskih svetovalec. Otvorivši sejo, spominjal se je župan Hribar dne 22. februarja umrlega častnega meščana in vedlečega župana ljubljanskega g. Antona Laschana pl. Moorlanda. V znamenje sožalja vstali so občinski svetovalci raz sedežev.

Nadalje naznanil je g. župan, da mu je od občinskega svetovalca g. Vasa Petričiča iz Arco došlo pismo, s katerim le ta izjavlja, da vsled slabega zdravja izstopi iz občinskega sveta. G. župan spominjal se je pri te priliki s toplimi besedami rodoljubnega delovanja g. Petričiča, ki je bil leta 1875. izvoljen v občinski svet in se je nasproti tadanji nemški večini krepko potegoval za pravice našega jezika. Ko je narodna stranka priporila si večino v mestnem zboru, bil je g. Petričič izvoljen načelnikom finančnega oddelka in je ostal na čelu tega važnega oddelka do današnjega dne, toraj skoraj sedemnajst let. Deset let je bil podžupan ljubljanski. Vselej bil je Petričič neutrudljiv in požrtvovalen rodoljub. Občinski svet vzel je izjavo na znanje ter ob enem pooblastil g. župana, da g. Petričiču v imenu občinskega sveta izroči primerno adresno.

Gospod župan naznanil je nadalje, da se bode glasom paročila c. kr. poštnege ravnateljstva telefon v Ljubljani še letos — najbrže meseca avgusta — izročil javnemu prometu, ter končno prečital dopis, s katerim c. kr. finančno ministerstvo naznanja, da bode ustreglo želji mestne občine ljubljanske glede naprave načrta mestnega ozemlja v merilu 1 : 1000 ter v svrhu izmerjenja katastralne občine vodmatske poslalo v Ljubljano jednega višjega geometra, jednega geometra in jednega eleva pod pogojem, da preskrbi mestna občina potrebne pisarniške prostore, delavce in material in da dovoli za pokritje stroškov prispevek 600 gl. Obč. svet je po kratki debati vzprejel pogoje finančnega ministerstva in pooblastil g. župana, da sklene dotično pogodbo.

Podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški stavil je nujni predlog, naj se upravni odbor dolenske železnice naprosi, da še tekom letošnjega leta poleg mestne glavnice otvori malo postajo, ki bode omogočila dovažanje in odvažanje živine po železnici, ne da bi jo bilo treba goniti po mestu do bližnje železniške postaje. Predlagatelj utemeljeval je obširno svoj predlog, ki je bil po nekaterih priporočilih opazkah župana Hribarja in obč. svet. Ko zaka soglasno vzprejel.

Obč. svet. Svetek poročal je obširno in temeljito o predlogih mestne hranilnice glede nekaterih reform. V poročilu mestne hranilnice razpravlja se vprašanje stalnega nameščenja uradniškega osebja. Pravni in personalni odsek občinskega sveta pritrdil je nasvetom mestne hranilnice, zlasti kolikor se tiče premembe dotičnih paragrafov, ker se tako že sedaj lahko preskrbi za vse slučaje, vendar pa je mnenja, da bi se stalno imenovanje pisarniškega ravnatelja še za toliko časa odložilo, da bi hranilnica druge prostore, v katerih bode mogoče za tega uradnika najti primeren lokal. Za ta čas pa naj se najame strokovnjak, kateri bi pregledoval uradne vknjižbe. Predno pa se hranilnično osebje stalno namesti, treba je določiti pravice in dolžnosti uslužbenecv v posebni službeni pragmatiki. Zato je predložila hranilnica dva načrta, od katerih obseza prvi splošna določila o pravicah in dolžnostih uradnega osebja, drugi pa posebna določila za pokojninski pravilnik. Poročevalec stavil je končno naslednja predloga: 1.) Slavni občinski svet izreci, da smatra uradno osebje mestne hranilnice ljubljanske kot uslužbenecv posebnega podjelja mestne občine. 2.) Slavni občinski svet izreci, da je čas, da se stalno namesti hranilnično uradno osebje. — Občinski svet pritrdil je tema predlogoma ter po daljši debati z neznatnimi pramembami odobril predloženi načrt službene pragmatike in premenil nekatere določbe hranilničnih pravil. Koj ko se izposluje potrjenje premenjenih pravil, razpisale se bodo stalne službe tajnika, kontrolorja, blagajnika, pristava, dveh asistentov in jednega uradnega sluga. Dosedaj vložene prošnje za stalne službe vrnejo se hranilnici v nadaljnje poslovanje.

Obč. svet. Svetek poročal je nadalje o predlogu mestne hranilnice, da je prenameniti, oziroma popolniti hranilnična pravila v zmislu dopisa c. kr. deželnege sodišča v Ljubljani z dne 23. januarja 1897 glede postopanja pri vlaganju in izplačevanju hranilnih vlog in obrestij nedoletnih otrok in varovancev. Občinski svet pritrdil je brez ugovora nasvetovani premembi.

Prošnja Rajmunda Andretta, da bi se v njegovi tovarni salam v Vodmatu opustilo ogledovanje mesa in pa da bi se odvezal od plačevanja ogledne pristojbine, bila je odklonjena.

V komisijo za odmerjanje vojaške takse bila sta izvoljena občinska svetnika Klein in Trček, v naborno komisijo pa občinski svetniki Klein, Škrjanc in Velkovrh.

Ob osmih zvečer zaključil je gospod župan sejo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. marca

— (Deželni zbor kranjski) je imel danes sejo, katere je trajala do 2. ure popoldne. Rešil je več točk dnevnega reda. Nekoliko debate je bilo pri predlogu glede razdelitve šmarijskega zdravstvenega okrožja in pri poročilu o zavarovanju življenja v svrhu olajšanja gospodarske stiske v kmetiskem stanu, ostale točke pa se rešijo v večerai seji, katere se začne ob poln 6 uri. Jutri bode zadnja seja dež. zbora.

— (Volitev v peti kuriji) Včeraj, oziroma tudi danes se je vršila volitev volilnih mož za peto kurijo. Udeležba je bila minimalna. V šolskem in v šentjakobskem okraju kakor tudi na barju so zmagali klerikalci, v kolodvorskem in v dvorskem okraju ter v Vodmatu pa bode ožja volitev mej klerikalnimi in socijalno-demokratskimi volilnimi možmi. Ker po izidu volitve na deželi ni bilo nič upanja na zmago narodnega kandidata, se meščanstvo sploh ni udeležilo volitve. Razmerje glasov v posamičnih okrajih priobčimo jutri.

— („Glasbena Matica“ in politika) Z agitacijo za volitev ljubljanskega državnega poslanca upleta, žal, tudi „Glasbena Matica“ in to čisto po nepotrebnem in popolnoma neosnovano. Kdor pozna delovanje odbora tega društva, mora priznati, da se njega veliki uspehi dajo pripisati celokupnemu vzajemnemu prizadevanju in nikdar samo posamičnim članom, kar se je tudi v neštevilnih nagovorih premnogokrat konstatovalo. Res je, da so nekateri odborniki marljiveji, nego drugi, vendar bo vsako društvo le takrat uspevalo, kadar se vodilnim možem posreči prijateljsko vezati vse poklicane može v dosego svojega smotra. „Glasbena Matica“ neguje razne glasbene stroke in povsod se ji posreči videti za mali naš narod časten napredek. Da le nekatere navedemo, so na priliko glasbeni proizvodi leto za letom ugodnejši, kar je zasluga artističnega vodje g. Gerbiča, da je pevski zbor tako veličastno nastopal in se uspel na visok nivo, zahvaliti se imamo g. Hubadu, ki je poleg svojih obširnih vednosti vzbujal v pevcih in pevskih veselje do glasbe, vedel jih navduševati, in kar je poglavito, znal si je pridobiti iskreno njihovo prijateljstvo. Upajmo, da bo njegov naslednik znal doseči iste uspehe! In kdo si prisvaja zaslugo, da je hišo, „Glasbeni dom“ zidal?! Gospod arhitekt Sbrizaj, ob jednem društveni gospodar, ta jo je dozidal s pomočjo vladne munificence in pod nadzorstvom odbora. In danajski koncerti, kdo ima za nje največih zaslug? Gospa Jenkova si jih je izmislila, zelo pospešilo jih je društvo gosp. zlasti g. Ferjančičeva, pred vsem pa g. dež. predsednik, največ je dalje pripomogel današki komité. Z letošnjo premeno osebe šolskega nadzorstva ni šola nobene škode trpela, temveč dospela do najvišjega števila učencev, to je od lanih 170 do 250. Isto tako je število članov društva jako znatno naraslo. Nasprotna prerokovanja se niso obistinitila. Število članov se od dne do dne množi, ker je odbor letos poverjenstvo čisto na novo temeljito preobnovil, raznašalo se je za leto 1896/97. za nad 700 udov čez 2000 komedov muzikalij. Kdo more tedaj trditi, da društvo sloni le na dveh ramenih? Vsak mora v tem oziru zaslugo pripoznati celemu odboru, sestavljenemu iz 15 odličnih mož in velezaslužnemu učiteljskemu osebju in vsakomur je pomisliti, da tako društvo se ne sezida v jednom ali dveh, ampak dozidalo se je v 25 letih! „Glasbena Matica“ je iskala do sedaj stojo politiko v neumornem marljivem delovanju za kulturni napredek in razvitek svojega ljubljanskega naroda; dal Bog, da bi se ji tudi v bodoče posrečilo v poštenem in ljubeznivem sodelovanju vseh izvoljenih sodelavcev tako procvetavati kakor dosedaj, in da se jej nikdar ne upletavata razpor in intriga!?

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Opozarjamo na današnjo predstavo opere „Prodana nevesta“ na korist vrlemu basistu g. Fedyczkowskemu. Prihodnja slovenska predstava bode v nedeljo popoldne in sicer se bode igrali opereta v jednem dejanju „Deset deklet, a za nobeno moža“ in znana izvrstna burka „Čitalnica pri branjevki. Cene za to predstavo so znatno znižane; začetek predstavi je ob pol 4. uri. Zvečer pa se bode pela opera „Ernani“.

— (Učiteljski konvikt) Odbor za zgradbo učiteljskega konvikta je v seji dne 23. svečana po-

verjenikom za nabiranje prostovoljnih doneskov med kolegi in kolegijami sledeče gospode imenoval: 1.) Črnomelj: Fr. Stefančič; Metlika: Fr. Gregorčič; 2.) Kamnik: Ig. Trampe; Brdo: Fr. Marolt; 3.) Kočevje: Fr. Spintre; Ribnica: Jos. Hribar; Velike Lašče: Karol Simon; 4.) Kranj: Fr. Luznar; Škofja Loka: Bogomil Krenner; Trzin: Jožef Kragl; 5.) Krško: Jos. Bezljaj; Kostanjevica: Lavoslav Potrebin; Mokronog: Jernej Ravnikar; Radeče: I. Levec; 6.) Litija: Fr. Slanc; Zatičana: Fr. Kovač; 7.) Ljubljana (okolica): Anton Javoršek; Ljubljana (mesto): Jakob Dimnik; Vrhnika: Anton Arko; 8.) Logatec: Karol Matajec; Cirknica: Rudolf P.š.; Idrija: Alojzij Novak; Lož: Kaspar Gašperin; Novomesto: O. Otokar Aleš; Trebnje: Alojzij Jerše; Žuženberk: Fr. Koncilijski; 10.) Postojna: St. Primožič; Ilir. Bistrica: Martin Zarnik; Senožeče: Lavoslav Abram; Vipava: Anton Skala; 11.) Radovljica: Andrej Grčar; Kranjskagora: Jos. Bregar. Z ozirom na blagi namen se to podjetje vsem prijateljem šolstva v podpiranje toplo priporoča.

— (Meteorologično mesečno poročilo.) Minoli mesec svedan je bil dosti ugoden suh in topel. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celjskih stopinjah: ob sedmih zjutraj 2.0°, ob dveh popoldne 5.2°, ob devetih zvečer 2.1°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 1.8°, za 2.0 nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó povprek 739.3 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 3.4 mm nad normalom. — Padavina (sneg in dež) znaša vsega skupaj 43.2 mm. Prvi dnevi bili so ob nizkem zračnem tlaku še neprijetni, nebo oblačno takoj 1. svedana ob sedmih zjutraj je kazal toplomer — 10.5° (najmanj), bil je to najmrzlejši dan. Nekoliko po polnoči od 1. na 2. čutil se je v Ljubljani potres srednje vrste, ki je probudil skoro vse prebivalstvo, a razen strahu ni nič hudega storil; sicer se je pa tekom tega meseca zemlja tudi drugod večkrat tresla, mi sodimo vsled mnogega deževja, ki je prejšnje mesece močilo in zemljo počasi napajalo. Dne 2. svedana oglašil se je precej močen jugozahodni veter, ki je pihal še ves drugi dan ter hudemu mrazu storil konec, zračni tlak je mej tem padal in zlezal ob 3. zjutraj do 725.4 mm navzdol (najnižje); sploh pa je bilo ozračje te dni zelo nemirno, živo srebro v tlakomerovi cevi je 4. hitro šlo na kviško, stalo 5. nad normalom, a bilo 7. že zopet blizu tako nizko kakor 3. zjutraj; južni veter se je umaknil burji, ki nam je prinesla 5. 6. in 7. mrz in obilo snega, dne 7. je padlo dežja in snega vse skupaj 18.7 mm (največ). Odslej naprej se je pa vreme izboljšalo, z dvema majhnima izjemama bilo je do konca meseca suho, zjutraj navadno megleno in mrzlo, a po dnevu lepo in solčno, mrz je počasi pojemal, poldnevne temperature so naraščale, sneg se je umikal polagoma solnčnim žarkom in zadnja dva dneva sta bila že prav spomladanska. Dne 28. ob dveh popoldne je kazal toplomer 15.0° (največ) in kakor je bil 1. najmrzlejši tako je bil zadnji dan meseca najtopplejši. V drugi polovici meseca privabilo je gorko sonce mnogo cvetlic iz zemlje, otroci so nosili zvončke in trobentice v šolo, od vseh strani prihajali so pomladni glasovi, zima je vzela slovo; v tem času je bilo tlakomerovo stanje vedno nad normalom in sicer nenavadno visoko, dne 16. zvečer 749.4 mm (najvišje), še le zadnji dan meseca je začelo pojemati.

— (Chromofotograf) (žive fotografije), kateri je v Gradcu v redni dvorani nastopil z najboljšim uspehom, mudil se bode ob svojem potovanju preko Ljubljane v orijent, nekoliko danj tu ter otvori predstave v zimski dvorani pri „Maliču“ v nedeljo dne 7. marca.

— (Z Viča) se nam piše: V nedeljo dne 28. m. m. je deputacija gasilnega društva Vič-Glince pod vodstvom gosp. podnačelnika Fr. Sluge svojemu prezasluzenemu gospodu načelniku Lovru Gorjup v spomin njegove 25letnice, odkar deluje in vodi gasilno društvo in ker ga je društvo pri tej priliki izvolilo svojim častnim članom, izročila krasno izdelano dotično diplomu. Ko je g. podnačelnik Fr. Sluga z lepim govorom očrtal slavljenčevu četrdesetletno delovanje in prid gasilstva ter mu v imenu celega društva izročil krasno spemenco, se je g. načelnik Lovro Gorjup v ginjenih besedah zahvalil za toliko mu izkazano čast ter zaklical vsem društvnikom trikratno „Na pomoč“.

— (Olikan duhovnik) Iz Ribnice se nam poroča, da je ondodni, kot strasten klerikalni agitator znani kaplan Krumpetar pustni torek sredi trga v Ribnici napal neko masko, katera je šla po trgu ne da bi bila Krumpetaru ali komu drugemu kaj prizadejala, in jo je štirikrat z vso močjo s palico udaril tako, da se je vse škandalizovalo nad to surovostjo. Kakor obsojamo vsak pretep, tako moramo občudovati potrpežljivost našega ljudstva.

— (Podpora „Südmarki“) Štajerski deželni zbor je dovolil 200 glđ. podpore društvu „Südmark“. Podpora so zagovarjali pl. Forcher, Walz in dr. Derschatta, proti podpori so govorili dr. Jurtela, dr. Rosina in grof Stürgh. Dr. Jurtela je naglašal, da se od Slovencev pač ne more zahtevati, da bi donášali za društvo, ki le dela za njih gospodarsko uničenje. Nemcem je le na tem, da Slovencem škodujejo. Slovenci nečejo biti predmet

ščuvanju. Walz je ugovarjal, da bi bilo društvo „Südmark“ zares kako bojno društvo, temveč je njega namen samo ohranitev narodne posesti. Potem je pozivljaj liberalce, naj nikar da dobé večino proti nemški ljudski stranki, ne oživljajo koalicio z zakletimi sovražniki Nemcev Slovenci in narodnim izdajalcem Kaltenegrom. Dr. Rosina pravi, da Slovenci z Nemci vse drugače postopajo v kranjskem deželnem zboru, nego Nemci v štajerskem s Slovenci. Nemci so pač dovolj bogati, da 200 glđ. za omenjeno društvo sami zložé. Grof Stürgh pravi, da prošnja za podporo „Südmarki“ nima namena Slovincem škodovati, temveč nemškim liberalcem. Liberalci pa v narodnem oziru niso tako mlačni, kot jim je Walz očital. Govornik omenja, kako je nemško-narodna stranka postopala nasproti nemškemu dijaškemu zavetišču v Celju. Pri društvu „Südmark“ je stvar drugačna. Tu pa gre za narodni boj, za kar imajo Nemci pravico in je govornik sam mej bojevniki. Sredstev za to pa nimajo pravice jemati iz nasprotnikovega premoženja. On misli, da se z njim ujemajo vsi Nemci, katerim je kaj za pravico. Pač je pa bil Walz malo nepreviden, ko je svaril pred zvezo s Slovenci v tem zasedanju in je marsikoga svojih somišljenikov spravil v zadrego. Dr. Derschatta pravi, da prošnja nima družega namena, kakor nekaj dobiti za društveno blagajnico. Društvo pričakuje podpore od deželnega zbora, ki je po večini nemšk. Pri glasovanju se je s 24 proti 21 glasovi podpora dovolila in s tem je nemško-narodna večina pokazala, da ne priznava Slovincem pravice do obstanka v deželi celo davke, katere plačujejo Slovenci, hočejo uporabljati za uničenje našega naroda.

— (Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu) imelo bode VII. javno redno zborovanje v soboto dne 6. t. m. s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. Predavanje: „Vaški avto“, humoreska Svatoplaka Čecha, s kratkim uvodom o spisatelju (predava phil. g. Kečtial). 4. Skušajnosti. Lokal: Steinfeldska pivovarna. Gostje dobro došli!

* (Morilca zaprli.) V Marmoros Szigethu na Ogerskem zaprli so delavca Alfonza Hradila, ki je skušal na Dunaju z železnim drogom ubiti klučarsko soprogo Slavik in je v Budimpešti neko žensko namoril.

* (Zgorela.) V vasi Zadoslak na Ogerskem je bišna posestnica Marija Angela, ko je jelo goreti, hitela v hišo, da reši hranilnično knjižico. V tem trenutku se je udrla streha in jo pokopala.

* (Sodnja zmota.) Nedavno je v Dungenau na Pruskem umrl posestnik Scharina, ki je na smrtni postelji izpovedal, da je pred dvajsetimi leti cakrnil in umoril neko šolsrco. Zrudi tega hndodelstva je bil obsojen tamošnji učitelj v petnalstletno ječo, katero je že tudi prestal.

Književnost.

— „Slovenka“. Glasilo slovenskega ženstva. Štev. 5. I. letnik. To spretno urejevano in prav simpatično glasilo zavednih rodoljubk se z vsako novo številko popolnijo vidno. Poleg elegantno lahko pisane novelice „Triglav“ (spisal Idealist) in melanholičnega ženskega dnevnika „Mladostne sanje“ obsega poslednja številka šest kratkih lirskih pesmic dve ljubki sličici „Vise“ in ostre opazovalke „Marije Ane“, jako umesten in človekoljuben članek Danice „Naši posli“, razpravo „Milke“ o rodoljubju našega ženstva in navduševalno „dunajsko pismo“. V predelku „književnost in umetnost“ je več ocen in slovstvenih beležk, za tem pa poročila o narodnem gibanju ženstva na raznih krajih. Poslednjo zaglavje „Doma“ podaja našim kuharicam in gospodinjam kratka navodila. Bodi „Slovenka“ toplo priporočena vsaki slovenski obitelji!

— „Planinski vestnik“. Štev. 2. III. leto. Vsebinska: Dvakrat čez Ture. — Plitvička jezera. (J. Macher). — V Režijo! (A. Stress.) Društvene vesti. Razne vesti.

Brzjavke.

Atene 5. marca. Ministerski predsednik Delyannis je oficijelno izjavil, da Grška svoje vojske na noben način ne umakne s Krete. Grška sene more zadovoljiti z avtonomijo Krete, nego zahteva, najprivolijo velesile, da Krečani potom plebiscita sami odločijo o svoji usodi. To je ultimatum Grške.

Atene 5. marca. Vlada je sklicala vse reserve iz l. 1891., 1890., 1889. in 1888. pod zastavo. Doslej je mobilizovanih 100.000 mož. Več vojnih ladij odide na macedonsko obrežje.

Atene 5. marca. Boj na Kreti se nadaljuje. Ustaši zmagujejo s pomočjo grške vojske povsod.

Rim 5. marca. Garibaldijev sin zbira prostovoljce, da odpotuje z njimi na Kreto Grkom na pomoč. Zbrati hoče 1000 prostovoljcev.

London 5. marca. Angleška je odklonila zahtevo velesil, naj bi se proti Grški siloma postopalo in grozi, da izstopi iz koncerta velesil, če te ne prisilijo turške vlade, da umakne svojo policijo s Krete.

London 5. marca. Turčija se je udala nasvetom velesil glede Krete. Velesile pozovejo turško vlado, naj nje vojska zapusti Kreto.

Narodno-gospodarske stvari.

— Submisijski razpis. Kraljevo ravnatelstvo topovne vlvarnice in strelne tovarne v Ingolstadt odda dne 20. m. 1897, dopoldne ob 10. uri potom javne submisije dobavo raznih materialij za leto 1897/98, kakor koaksa, premoga, snážilnega sukna, snážilne volne, lanenooljnatega firneža itd. Podrobnosti se lahko poizvedo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— Žrebanje prioritetnih obveznic V pričo c. kr. notarja je bilo dne 1. marca 1897. l. XXV. žrebanje prioritetnih obveznic I. izdaje in XIX. žrebanje prioritetnih obveznic II. izdaje prvo ogerskogališke železnice z žrebanjem serij: Od prioritetnih obveznic I. izdaje so vzdignjene številke 52001 do 52319, to je 310 komadov. Od prioritetnih obveznic II. izdaje so vzdignjene številke 2001 do 2118, to je 118 komadov. Imenski znesek teh izžrebanih prioritetnih obveznic I. izdaje od 1. septembra 1891. l. in II. izdaje od dne 1. julija 1891. l. izplača proti izročilu izvirnih obveznic z vsemi kuponi, plačljivim po tem obroku. Z 1. septembrom, oziroma 1. julijem 1897. l. preneha daljše obrestovanje teh obveznic in se zatorej vrednost kuponov, plačljivih v poznejših obrokih, odšteje od plačilnega zneska. Od prejšnjih žrebanj se še niso izplačale. Prioritetne obveznice I. izdaje s številkami: 5225, 18550, 18657, 18658, 18659, 21006, 55237, 55238, 55246, 55247, 55249, 55250, 55275, 55281, 55301, 55302, 55343, 55344, 55346, 55347, 55350, 55360, 55419, 55420, 55449, 55551, 55671, 55692, 55707, 55708, 55709, 55710, 55752, 56652, 56653, 56654, 56663, 56673, 56674, 56675, 56688, 56699, 56719, 56720, 56721, 56722, 56723, 56728, 56733, 56737, 56745, 56751, 56752, 56753, 56754, 56756, 56768, 56772, 56774, 56803, 56804, 56805, 56806, 56807, 56821, 56824, 56841, 56842, 56843, 56844, 71027, 71046, 71048, 71049, 71050, 71053, 71077, 71085, 71088, 71089, 71101, 71111, 71112, 71138, 71221, 71244, 93517, 93541, 93570, 93626, 93627, 93628. Prioritetne obveznice II. izdaje s številkami: 4001, 4002, 4003, 4006, 4007, 4008, 4010, 4012, 4020, 4021, 4023, 4031, 4032, 4035, 4047, 4069, 4077, 4091, 5101, 5104, 5105, 5106, 5107, 5115, 5116, 5117, 5122, 5134, 5135, 5136, 5143, 5144, 5145, 5146, 5147, 5150, 5183, 5194.

— Državne železnice. Dne 25. januarja se je otvorila dalna proga Podwysokie-Ostrów-Berezowica državne železnice Halicz-Ostrów s postajami Mieczyszców, Krzywa, Kozowa, Sloboda-Teofilówka, Denysów-Kupeczyńce, Chodaczów wielki, in postajališči NAGRABIE in Bucniów in Ostrów. Postaje so se otvorile za ves promet, s prva izvezemši raztretila, postajališči NAGRABIE in Bucniów za osební in tovarni promet na cele vagone in postajališče Ostrów samo za osební promet. Postaji Podwysokie in Potutory se niste otvorili, ker še ni dovoznih potov.

— K tarifu za direktni osební promet mej postajami c. kr. državnih železnic na jedni strani in postajami c. kr. privatne ustjetopliške železniške družbe, c. kr. privatne češke severnoželezniške družbe, privilegovane busteradske železnice in privatne avstro ogerske državne železniške družbe stopil je v veljavo dne 1. marca 1897. leta dodatek I., ki obsega dodatke in premembe glavnega tarifa.

Listnica uredništva.

„Še rečem, da je...“ (A. K. pl. Pečanov.) Nismo se varali, da imate poleg lepega sloga tudi pripovedovalen dar, kateremu treba le še mnogo vaje. Doposlani spisek bi bil prav vporaben, ako bi ne bilo težišče vse povesti toli — trivialno. Pomislite, da čitajo naš list tudi ženske, ki bi bile nad Vami strašno ogorčene, ako bi jim tako hyperrealistično razlagali „moro“, ki je tlačila lepo Franco! Že radi „Repičeve Tonice“, ki nam je došla izpod peresa uglednega slovenskega literata, so vihale nekatere svoje prerahločutne noske. In vendar je bila nesrečna „Tonica“ proti Vaši „Franci“ pravcati angelj! Morda porabite predelani spis kje drugje. — „Pesni“. (Rupski.) Pošljite svoje pesni g. uredniku „Zvona“! — Severin. Vse doposlano prejel. Radi političnega gradiva moremo objavljati za sedaj le kratke feljtone. Zato potrpi! — G. F. S.—I, prof. v G. Vaš spis objavimo v številkah prih. ponedeljka in torka. Pozdrav!

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Jakoba Graheka zemljišče v Kotredžu (v drugič) dne 9. marca v Litiji.

Jurija Štalzerja (po kuratorju K. Zupančiču) posestvo v Poljanah, cenjeno 43 gld. 50 kr., dne 9. marca in 8. aprila v Novem mestu.

Mihaila Maurina posestvo v Starem trgu, cenjeno 640 gld., Andreja Lužarja ml. posestvo v Lahinji, cenjeno 157 gld., in Ivana in Margarete Rabuse posestvo na Hribu, cenjeno 250 gld., vsa tri dne 10. marca in 9. aprila v Črnomlju.

Marka Stipanoviča zemljišče v Visočih, cenjeno 611 gld., dne 11. marca v Metliki.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Marc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
4.	9. zvečer	730.4	28	sr. jzah.	jasno	
5.	7. zjutraj	730.6	22	sr. zahod	skoro jas.	0.0
"	2. popol.	728.3	9.3	sr. jzah.	pol obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 3.8°, za 2.0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 5. marca 1897.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	05	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	"	20	"
Avstrijska zlata renta	122	"	70	"
Avstrijska krona renta 4%	100	"	45	"
Ogarska zlata renta 4%	121	"	80	"
Ogarska krona renta 4%	98	"	65	"
Avstro-ogarske bančne delnice	943	"	—	"
Kreditne delnice	351	"	75	"
London vista	119	"	95	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	68	"	72 1/2	"
20 mark	11	"	74	"
20 frankov	—	"	53 1/2	"
Italijanski bankovci	44	"	90	"
G. kr. cekini	—	"	67	"

Dne 4. marca 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	151	gld.	25	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	188	"	50	"
Dunavske srečke 5% po 100 gld.	127	"	50	"
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	"	25	"
Kreditne srečke po 100 gld.	198	"	—	"
Ljubljanske srečke	22	"	—	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	26	"	50	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	152	"	—	"
Tamway-društ. velj. 170 gld. a. v.	439	"	—	"
Papirnat rubelj	—	"	26 1/2	"

Komí

za trgovino z mešanim blagom, prileten, zmožen nemščine in slovenščine v govoru in pismu, dober manufakturst, spreten prodajalec, se vzprejme takoj pod ugodnimi pogoji pri Ivanu Wakonigg-u v Šmartinu pri Litiji. (320-3)

SANTAL MIDY. Zatre Copaia, kuberbe, vzbrizganja. Ozdravi iztok v 48 urah. — Posebno učinkuje pri mehurskih boleznih in povzroči čiščenje najbolj kalne vode. Kot jamstvo ima vsak tobolček ime MIDY. Zalega, 8. rue Vivienne, Paris in v glavnih lekarnah Avstro-Ogrske.

Naznanilo.

Usojam se naznanjati velečastitemu p. n. občinstvu, da so došli

glasovirji

katere sem osebno izbral na Dunaju in sicer od najboljših firm, c in kr. dvorni dobavitelj Kutschera, Stelzhammer, Stengl, Reinhold itd. ter da jih prodajam po najnižjih cenah, da stopim nasproti vsaki daljni konkurenci. Dalje prodajam preigrane glasovirje od 60 gld. naprej ali jih izposojujem. Tudi na obroke. Uljudno vam bom, da se blagovoljno ogledajo ter se priporočam za ubiranje in poprave glasovirjev.

Z velespoštovanjem

Ferd. Dragatin

Florijanske ulice št. 50.

(338-2)

Pege
odpravi v 7 dneh popolnoma (331-2)
dr. Christoff-a izborni neškodljivi
Ambra-crème
jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvirnih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so s srednjeevropskim časom. (15-52)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga iz Trbiča.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; des Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, des Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; des Selthal v Solnograd, des Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Ljubno; des Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jesenu, Lomoz, Bregenz, Curia, Genova, Paris; des Klein-Reifling v Steyr, Lino, Budejovce, Plesnj, Marjino varo, Heb, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. svečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiča.

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plesja, Budejovce, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plesja, Budejovce, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genova, Curia, Bregenz, Lomoz, Zell na Jesenu, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. svečer osebni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. svečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 28 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. svečer, ob 10. uri 25 min. svečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 16 min. dopoldne, ob 6. uri 30 min. svečer, ob 9. uri 55 min. svečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Vzprejme se

solicitator

ali izurjen

notarski kancelist

za ljubljansko pisarno. — Pogoji: lepa pisava, zanesljivost in dobra spričevala. — Ponudbe s prilogami vzprejema upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (346-2)

Prosim, ljuba mama!

Umij me vender z dobrim Doering-ovim milcem s sovo. Potem pri umivanju tudi ne boš jekal. Vsi otroci se z njim umivajo in veš, da je tudi Tebi zdravnik to priporočil. Torej prosim, ljuba mama! Daj mi samo 30 kr. in grem takoj ponj. Videla bodeš, da ti pristno prinesem, ono, ki je na njem (213) „S SOVC“. 5 (1)

V Ljubljani prodajajo na debelo:
Avgust Auer, Anton Krisper in Vaso Petričič
Generalno zastopstvo:
A. Motsch & Co., Dunaj, I., Lugeek Nr. 3.

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomaževo moko je najuplivičnejše in najcenejše fosfornokislo gnojilo. Jamči se, da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljive fosforne kisline in 28—100 odstotkov fine moke.

Za vse vrste prsti.

Za zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini, za vsa žita, okopalne in oljne rastline, za vinograde, hmelne in zelenjavne nasade in posebno za gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate. Jedva nedostajajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se povrne, ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago. Vprašanja in naročila naj se pošiljajo (42-7)

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomaževo moko v Pragi

Mariengasse 11.

VIZITNICE

priporoča

Národní Tiskarna.

Št. 24/6.

Razpis.

(340-2)

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okrožnih zdravnikov na Kranjskem:

- 1.) v Bohinjski Bistrici z letno plačo 800 gld. in 200 gld. letne doklade od zdravstvenega okrožja;
- 2.) na Brdu z letno plačo 600 gld. eventualno 800 gld.;
- 3.) v Krškem z letno plačo 600 gld.;
- 4.) v Kočevski Reki z letno plačo 800 gld.;
- 5.) v Logatci z letno plačo 600 gld.;
- 6.) v Šmarji pri Ljubljani z letno plačo 800 gld.;
- 7.) v Velikih Laščah z letno plačo 700 gld.;
- 8.) v Vipavi z letno plačo 700 gld.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 20. marcija 1897. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, docedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se pa bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kakoli bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 19. sječana 1897.

Konkurenca nemogoča!

C. kr. priv. s 112 svetinjami in častnimi diplomami odlikovana tovarna

ognjegasnih oprav, vsakovrstnih brizgalnic, čelad, pasov, konopnih in gumijevih cevij, kmetijskih strojev i. t. d.

R. A. Smekal

Čech pri Prostejevu

Praga-Smihov, Zagreb

(Moravsko)

(podružnici)

priporoča svoje solidno izdelane predmete ognjegasnim društvom, občinam in zasebnikom po zdatno znižanih cenah franco vsaka stacija.

Peronospera-brizgalnice z bakrenim kotlom, zračnjakom, z dvema curkoma po 15 gld. franco Zagreb.

Brez kakih stroškov ali zvišanja cen zahtevajte cenike in zastopnike k pogovoru.

Plačila ugodna.

S spoštovanjem

(244-4)

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.